

Innhold

Kapittel 1

En invitasjon til institusjonell etnografi 13

Karin Widerberg

Institusjonell etnografi – trinn for trinn 14

Ontologiske og epistemologiske utgangspunkt 14

Kritikken av de sosiologiske konvensjonene – et fraspark for institusjonell etnografi 18

Institusjonell etnografi – et alternativ til styrings sosiologi 21

Kunnskapskrav 22

Til sist. Noe om likheter og forskjeller i forhold til andre kvalitative angrepsmåter 25

I hjertet av velferdsstaten – bokas empiriske kapitler 25

Kapittel 2

Barneomsorg 32

På jakt etter styringsrelasjoner ved «tidlig innsats» i barnehagen

Ann Christin E. Nilsen

Et startsted for oppdagelse av styring 32

Hva er styringsrelasjoner? 35

På jakt etter styringsrelasjoner i intervjuer 38

Styringsrelasjoner i tekst-leser-konversasjonen 40

Tekst som styring 41

Institusjonelle forståelser og diskurser som styring 45

Avslutning 48

Kapittel 3

Familieforsørgelse	52
Å utforske menns forsørgerarbeid	
<i>May-Linda Magnussen</i>	
Begrepene virksomhet og virksomhetskunnskap	52
På sporet av forsørgervirksomhet	55
Å skaffe, trygge og maksimere inntekt	59
Å disiplinere kropp, tanker og følelser	61
Å fordele i stedet for å dele utgifter	63
Å finansiere størstedelen av – og spesielle deler av – familiens utgifter	65
Å gjøre familieøkonomiens «nitty-gritty» arbeid og være familiens økonomisjef	67
Å påvirke familiens pengebruk	69
Å koordinere forsørgervirksomhet med annen virksomhet i og for familien	72

Kapittel 4

Rehabilitering	79
Samordningsproblematikk sett fra et ståsted	
<i>Janne Paulsen Breimo</i>	
Hvorfor institusjonell etnografi?	79
Standpunktbegrepet i institusjonell etnografi	80
Å studere rehabilitering	81
Hvordan bruker jeg institusjonell etnografi?	83
Identifisering av problematikk	85
Utflating av strukturer	88
Motstridende krav om fleksibilitet	89
Å objektivere det partikulære – om kategorier som representasjoner	89
Stadig endring av kategorier	91
Kartlegging: Å studere kompleksitet	93
Avslutning	98

Kapittel 5

Arbeidsliv og funksjonshindre	101
Institusjonelle paradokser	
<i>Maria Norstedt</i>	
Hvordan kan slag studeres sosiologisk?	101
Hvorfor institusjonell etnografi?	103
Framgangsmåte og betydningen av institusjoner, tekst og tall	104

Et regissert liv – de slagrammedes erfaringer og handlingsrom	107
Fra de profesjonelles standpunkt(er) – vurderinger, vedtak og arbeidsevne	110
Pleie og rehabilitering	111
Forsäkringskassan	113
Arbetsförmedlingen	116
Hva kan prosesser som former individers erfaringer si oss om velferdssamfunnet?	118

Kapittel 6

Eldreomsorg	123
--------------------------	-----

Omsorgssvikt som klagearbeid

Inger Kjellberg

Klagearbeidet	124
Forklaringsrepertoarer	127
Nesten ingen forklaring gis	128
Å gjøres til en vanskelig pårørende	130
Ansvarsfritak og ansvarsfraskrivelse	132
Styring og kontroll gjennom dokumentasjon	133
Dokumentasjon som troverdig bevis	135
Analyse av driften	136
Sammenfattende diskusjon	137
Hva IE har bidratt med i studien?	140

Kapittel 7

Akademia	143
-----------------------	-----

Om styring i den akademiske hverdag

Karin Widerberg

Det institusjonell-etnografiske blikket	144
«Den gode» (ansatt)	144
Vanlige og uvanlige dager	145
Å være kollegial – ekstra arbeidsoppgaver	147
Fra en dag til et helt semester og til timeregnskapet	148
Bokføring og hverdag	150
«Den onde» (sjefen)	151
Timeregnskapet som bilde på min stab og mine medarbeidere	154
«Den grusomme» (utreder)	157
Sammenfattende konklusjoner	161

Kapittel 8

Akademia 164

«Idealakademikeren» og kvinnelige akademikers hverdag

Rebecca Lund

Reformer og konstruksjonen av et nytt universitet 165

Den sosiale organiseringen av kvinnelige juniorforskeres liv 167

 Styringsrelasjonsbegrepet 169

 Innføringen av idealakademikeren 170

Kategorier: Effektene av styringsrelasjoner 175

Bak kategoriseringene: Å gjøre excellence og kjønn 177

Metadiskurs om neoliberalisme: Å stille skoler, institutter og ansatte til ansvar 185

Avslutning 188

Kapittel 9

Asylpolitikk 191

Usikkerhet og tvil i asyavgjørelser

Tone Maia Liodden

Institusjonell etnografi: En måte å se på 193

Tvilens dobbelthet 194

Usikkerhetsmomenter 195

 Juridiske vurderinger 197

 Manglende identitetspapirer og dokumenter med «lav notoritet» 199

 Asylhistorien: Levd liv? 200

 Kvalitet på intervju, tolk og språkttest 201

 Landinformasjon 202

Usikkerhet, skjønnsrom – og tvil? 203

Hva er «praksis»? 204

Praksis: «Summen av alt» 207

Tvilens institusjonelle kår 211

Avslutning 215

Kapittel 10

Fengselsisolasjon 220

Forskning og formidling i et minefelt

Marte Rua

Studien av helsearbeid i fengsel 221

Funn: Isolasjon er et ikke-tema 223

Legeposisjonen og koordinering gjør det forståelig 225

Funnene tegnes som kart: Tekster og styringsrelasjoner	227
Formidling av «en sosiologi for folk»	229
Kunnskapspolitiske implikasjoner I: Hvordan ble kunnskapen mottatt og brukt av legene?	230
Legene navigerte etter kartet	231
Kunnskapspolitiske implikasjoner II: Hvordan ble kunnskapen mottatt av myndighetene?	235
Brysom kunnskap	237
Kunnskapspolitiske implikasjoner III: Forskerens kunnskap og posisjon	238
En annen framgangsmåte	239
... og fem problemer med den	240
Forskerens ståsted og engasjement	242
Den kritiske samfunnsforskningens rolle og muligheter	245